

BRASSÓI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN és SZOMBATON.

ELŐFIZETÉSI ÁR:	SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:	HIRDETÉSEK DIJA:
helyben házhoz hordva, v. vidékre postán küldve: Egész évre . . . . . 4 frt — kr. Félévre . . . . . 2 " — " Negyedévre . . . . . 1 " — " Február—júniusig . . . . . 1 " 70 " Külföldre egész évre, 15 frank.	Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hol a szerkesztő naponként d. e. 8—12 és d. n. 2—5 óráig található. Ide intézendők a lap szellemi illetőlemények. Kéziratok vissza nem adtnak.	Alexi könyvnyomdája, Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hová az előfizetési pénzek és hirdetések, valamint ezek díjai bérmentve küldendők. Hirdetések és Nyilt-tér előre fizetendő.	4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetemén után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő. Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

Hol van a mumus?

Az a kvalifikálhatlan modor, az a sok szidalom, ráfogás és fenekedés, melylyel a bécsi hírlapok izgatására a nekirugaszkodott osztrák sógorok, illetve — hogy igazságosak legyünk — némely osztrák érdekkörök hivatalos testületei a magyarországi vasutak új árudíj-szabásának s az ezt életbeléptető magyar miniszternek nekirentottak, akkora port vert föl országszerte, sőt messze határainkon túl is, hogy mindenki jogosnak tartja azon kérdés fölvetését: mi hát az a szentségtörés, a mit a mi szegény Barossunk elkövetett, a miért jámbor szomszédaink olyan csúnyául ráförmedtek?

Mi tulajdonképen az új árudíj-szabás? — ez a nagy kérdés s erre adja meg a komoly, higgadt, tárgyilagos választ azon emlékirat, melyet a magyar kereskedők és iparosok e hó 2-án Budapesten tartott országos értekezlete nyújtott át a kormányelnöknek és Baross Gábor kereskedelmi miniszterünknek.

Ez az okmány nem nyelvel, nem sért, nem támad, hanem hidegvérrel veszi elő a kérdést, belemélyed s czáfolyhatlan példák, számok, adatok és tények világánál mutatja ki alaptalan voltát mindama panaszoknak, melyekkel az osztrákok az új árudíj-szabásból eredő úgynevezett „sérelemeiket“ világáig kürtölik.

Az új magyar árudíj-szabás természetszerű folyománya annak a magyar vasuti politikának, mely a személyszállítási díj-szabással általános elismerést aratott nemcsak nálunk mindent, hanem a külföld előtt is, melynek vezéreszméje: a liberális minden irányban.

Egyik célja volt, hogy a nagy közönség ne tévelyedjen el a tarifák tömkelegében, hanem bírja azoknak világos, egyszerű, könnyen áttekinthető képét, mert csak így használhatja ki saját javára ki-ki s nemcsak azok, a kik speciális tanulmány tárgyává teszik.

Másik célja volt az olcsóság a szállításnál és pedig általános, mindenkire — tehát az osztrák szállítókra is — kiterjedő olcsóság, me-

lyet tehát ő nekik is örömmel kell fogadniok, ha elfogulatlanul tekintik.

És épen ez az, a mi a másutt dívó díj-szabásoktól megkülönbözteti. Másutt egyes szállítókat részesítenek olcsóbb, tehát kedvezményes díj-szabásokban, ha folyamodnak értök: a magyar új olcsóbb árutarifája kiterjeszti e kedvezményt mindenkire s minden áruira — mennyiségre és eredetre való különbség nélkül. Kiterjeszti hát az osztrákra is, a ki tehát most már olcsóbban szerezheti be tőlünk a nyersanyagot s olcsóbban szállíthatja áruját hozzánk vagy rajtuk keresztül tovább. Nem áll hát azon panasz, hogy az új díj-szabás csak minkünk kedvezőbb, mert kedvezőbb az mindenkinek, ki a magyar államvasutakon szállítani akar.

A kivételes tarifák alá eső áruknak nagy része olyan, a melyeknek kedvezményes díjtételéhez az új tarifa nem köti a magyar proveniencia föltételét, hanem eredetükre való minden tekintet nélkül szállítják a magyar államvasutak a kedvezményes díjtétel mellett ez árukat, az osztrákokéit is. Sérelmet tehát ezekből sem formálhatnak.

Igaz, van egy igen kicsi csoportja a kivételes tarifáknak, melyek a magyar árut kedvezményben részesítik az idegen, tehát az osztrák árunak is rovására. De ezek kivételével az osztrák behozatalnak százakra menő olyan áruja van, a mely nálunk teljesen azon díjtételek mellett szállítatik, mint a magyar áru. Mi jelentékeny csorbulás eshetik az óriási osztrák behozatalon, ha több száz kereskedelmi cikk között egynéhány olyan is akad, melyre nézve a magyar árunak némi kedvezményt követel versenyképessége?

Hát csak Magyarország tart fenn néhány áruja számára ilyen kedvezményeket, más országok nem? Minden ország fentart ilyeneket, de különösen épen — Ausztria. S nagyon lényeges az a különbség, mely a gyér magyar és a tömeges osztrák kivételes tarifák között fenforog.

Ausztriának annál kevésbé van joga pa-

naszkodni a miatt, hogy néhány árunkat kedvezményben részesítjük, mert Ausztria maga nagyban gyakorolta e kedvezményezést vasútjain, már akkor is, mikor még nálunk szó sem volt az új árudíj-szabásról, s gyakorolta egyenesen prohibítív szándékkal és hatással. Mi azért nem panaszkodtunk, még akkor sem, mikor ez az eljárás odáig ment, hogy igazán a fenálló kereskedelmi és vámszerződésbe ütközött.

E szerződés lényege az, hogy a magyar mezőgazdaságnak, mezőgazdasági és bányaiiparnak az egész osztrák területen szabad és korlátlan tért biztosítson. Ez volt az egyetlen ellenérték, melyet Magyarország annak fejében nyert, hogy a virágzó osztrák iparnak mondhatni monopoliumot biztosított a maga egész területén. Ausztria gyakorolja is ezt az egyed-áruságot s nem gondolja meg, hogy midőn a magyar termelés forgalmát korlátozza, saját monopoliumának alapját, a szerződést rengeti.

Azért hát csak ne nagyon kajabáljon, szomszéd!

Crispi bukása.

Ismét kormányválság! Január utolsó napján a hatalom gyeplője kiesett Olaszország eddigi miniszterelnökének, Crispinek kezéből. A fenyegető parlamenti viharokból sokszor dadalisan kikerült államférfit, kinek személye és politikája mellett csak nemrég foglalt állást az olasz nemzet többsége, saját pártjának egy része cserben hagyta. Crispi a politikai szenvedély tomboló kitörései közepette bizalmatlansági szavazatot kapott a kamarától és sietett benyújtani lemondását Umberto királynak.

Ezen európaszerte mély benyomást keltő esemény akkor is érdekelne bennünket, ha Crispi személye nem volna annyira összeforva azon politikával, mely Olaszországot monarchiánk érdektársává és szövetségesevé tette. Mert tanulmányos megfigyelni azon okokat, melyek miatt hatalmas és sokáig népszerű államférfiak hirtelen lebuknak a hatalom magaslatáról.

Crispi bukásának okát Olaszország pénz-

TÁRCZA.

Az anya.

— Rajz. —

Egy nő sebes léptekkel haladt az országút déli oldalán, a mely szélétében-hosszában borítva volt hóval.

A nap sütött, de a tél volt a gazda. Erősen fagyott, pedig már dél felé járt az idő. A szél fel-felhasította a havat, melynek apró szemcséi gyémántokként ragyogtak a fényes, a hideg napsugárban.

A nő rongyos volt. Lábain felemás ócska papucs, csípőjén vékony kartonszoknya, fején nekihangyult selyemkendő, rojtos a rongytól, valami koldus hajtottta el. Karjaiban gyermeket cipelt.

Gyorsan haladt. Arczát pirosra festette a hideg, s nagy, fekete szemével messze elmélázott a fehérre festett semmiégre. Hajnal óta jött. Fázott-e, éhezett-e? nem érezte. Messze van-e a város? erre gondolt. Nem fázik a gyermek? erre figyelt.

A gyermek vastag, de rongyos téli kendőbe volt burkolva. Egyfelől ostromolta a haragos hideg, másfelől óvta az anyai kebel melege; emez volt az erős. A gyermek aludt.

A nő olykor-olykor félrehúzta a kendőt s némi szemlélte az alvó gyermeket. A gyermek vézna

volt, de gyönyörű. Alvás közben nevetett. Az anya szemébe könny szökött s ajkán mosoly ült.

Az országút teljesen elhagyott volt. Csak a tél pacsirtáinak, a varjúknak káromgása zavarta a csendet s távolról hangzott egy erre tartó szán csengés-bongása. A nő még gyorsabban haladt.

A szán nemsokára megjelent a láthatáron. Három tüzes paripa volt elibe fogva. A szán zöld volt, a benne ülők pirosak, nemcsak a hidegtől, de az egészségtől is.

Ketten voltak; az egyik öreg ember, a másik fiatal. Az öreg kihajolt a szánból s kezét szemé elé tartva, erősen szemügyre vette a gyorsan haladó nőt.

— Csakugyan — mondá, társához fordulva — a szép Tanító Marcsa!

A fiatal férfi ajka gúnyos mosolyra húzódott.

— Lám, lám! A meghalt tanító kisasszony leánya. Bezzeg nem nagyon rátartós most. Gyalog is jó, mióta a számtartó bekötötte a fejét.

— Bizony nagy csunyaság volt attól az úrfitól, hogy úgy cserbenhagyta.

— Ej no, csak nem vehette el.

— Miért ne? Volt idő, midőn magad is szívesen beültetted volna az ősi kuriába úrnőnek.

— Talán bizony kosarat kaptam?

— Úgy mondják.

A fiatal férfi egészen elvörösödött s csak ma-

gában mormogott valamit, de a hangot elnyelte a szán csengése-bongása. Erősen szívta pipáját, s midőn a szán a gyalogló nő mellé ért, oda kiáltott neki daczosan, gúnyosan:

— Hová kocsikázik, babám?

A nő nem felelt. Csupán egyszer pillantott oda, a másik pillanat már a gyermeké volt. A gyermek aludt, a gyermek mosolygott. Az anya nem érezte a gúnyt.

A fiatal utas kacagva dőlt hátra ruganyos ülésén s nem vette észre, hogy míg a szánból kihajolt, a tárczája kiesett.

A nő utánuk kiáltott; nem hallották. Felkapta a tárczát s futni kezdett a szán után. A paripák gyorsak voltak s az utasok nem néztek hátra. A nő elmaradt, kezében az öblös bőrtárczával.

— Nem baj, — suttagá. — Itt nem hagyhatom, még ellopna valami rossz ember. A városban fölviszem a bíróhoz. — Nem nyitotta ki. Elrejtette a téli kendőbe, a gyermek mellé. S azután sietett előre.

S a tárczára nem gondolt többé.

De igen! megnézte egyszer s mosolygott.

— Milyen jó. Meleget tart a kis leánynak.

Többé aztán nem gondolt rá.

A városban a kapitányhoz utasították, annak adta át. A kapitány öles magasságú, széles vállú athléta volt. Termete titáni, hangja dúrva — a szíve vaj,

ügyi helyzete képezi; a deficites gazdálkodás, melytől a közterhek emelése dacára nem tudott szabadulni a kormány. De ez a helyzet csak szükségképi következménye egy másiknak. Elkerülhetlen folyamánya Olaszország nagy hatalmi politikájának, a nemzet erejét felülmúló fegyverkezésnek, melyre a Crispi-kormányt főleg Németországgal szemben vállalt kötelezettségei s a nemzeti hiúság birták.

Azt lehetne mondani, hogy Olaszország a nagy zás politikájának áldozata, ha másrésztől nem lenne szomorú valóság, hogy a fegyveres béke molochja egyre több pénzt szipolyoz ki a nemzetekből.

A cél, mely Crispi előtt lebegett, mindenestre hazafias s egy ambiciózus államférfi-hoz méltó. De e cél elérése nagy anyagi áldozatokkal volt összekötve, nagyobbakkal, mint a minöket Olaszország megbír. És Crispi bukásának legközvetlenebb oka két oly intézkedés, melyet hasonló esetben minden más kormány megtett volna: t. i. adóemelés és megtakarítás, hogy a deficitet kissebbedjék. Két törvényjavaslat, mely egyaránt visszatetsző volt a többségnek, képezte a fölbillenő pallót, mely a bukás örvényéhez vezetett.

Crispi bukása a közép-európai békeszövetségre nagyobb fontosságú, mint magának e szövetség megteremtőjének, Bismarck hercegnek visszavonulása annak idején. Hiszszük és reméljük ugyan, hogy az olasz nemzet többsége Crispi bukása után is ragaszkodni fog az eddigi külügyi politikához; de tartunk tőle, hogy e szövetség érdekei — ha nem is azonnal — meg fogják érezni Crispi erős kezének és államférfiúi loyáliságának hiányát.

Belföld.

A királyi táblai kinevezések mindenfelé jó benyomást keltek. A királyi táblák szétosztása, melynek sokan aggodalommal néztek elébe, a megvalósulás ezen első stádiumában helyes kerékvágásba jutott. Sem az 1872-iki szervezés, sem az 1875-iki redukczió nem multa felül fontosságban a most folyó reorganizációt. A két előző mozgósítás inkább az alsó bíróságokat érintette; mindkettő a purifikáció jellegével bírt ugyan, de kevésbé érintett oly kényes személyes és nagy igazságügyi érdekeket, mint a táblai decentralizációt.

Országgyűlés. A képviselőház szordán meg kezdte s két napi ülésben végleg le is tárgyalta az ipari munkások és gyári alkalmazottak betegség esetén való segélyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. A vita nagyobb hullámokat nem vert föl, de mindvégig magas színvonalon mozgott. Résztettek benne Perlaky Elek előadó, Gaál Jenő, Neumann Ármin, Károlyi Sándor gróf, Varasdy Károly, Kaas Ivor báró, Ordódy Pál, Baross Gábor, Hegedüs Sándor, Tisza István, Beöthy Akos és Petrich Ferencz.

Változás az osztrák kormányban. Az osztrák reichsrath feloszlátásánál nem kevésbé meglepő az a hír, mely szerint Dunajevszky pénzügyminiszter egészségi okokból beadott kérelmére végleges nyugalomba helyeztetett, a szent-István-rend nagykeresztjének adományozása mellett. Helyébe Steinbach

A tárczát kinyitotta s megolvasta a benne lévő bankjegyeket. Olvasás közben rá-ránézett a nőre, ki lesütött szemekkel állott s a gyermek kezét szorongatta.

— Tudod-e, mennyi pénz van e tárczában?

— Nem nyitottam ki.

— Van-e pénzed?

— Nincs!

— Mit akarsz a városban? — faggatja tovább a kapitány.

— Szolgálni, — felel a nő szorongva.

— Miért?

— Hogy eltarthassam gyermekemet.

— Számár! — s azzal félig az irnok felé fordulva, ismétli: számár! Pénze nincs, szögalatot keres, rongyos mint egy váz, az uton egy pénzes tárczát talál és ki sem nyitja. Valóságos számár. Hanem igazán derék asszony. Hol lakol?

— Sehhol...

— Micsoda? Valahol csak kell laknod, ostoba.

Hova küldjek utánad, ha szükségem lesz rád? Mi?

— Nem tudom.

A kapitány haragos léptekkel járt fel s alá.

— No hát vigyen el az ördög. Hanem holnap reggel kilencz órára itt légy. Ha itt nem leszesz, azt mondom, baj lesz.

(Folytatása következik.)

Emil igazságügyminiszteriumi osztályfőnök nevezetett ki pénzügyminiszterre. Dr. Steinbach Emil neve eddig ismeretlen volt a politikai világban s most úgy kerül elő, mint annak idején nálunk Wekerle a miniszteri burók homályából.

Külföld.

Románia új vámtarifája. A román kormány már elkészítette hosszabb idő óta tervezett új vámtarifa javaslatát s e vámtarifa életbeléptetésével egyidejűleg az a szándéka, hogy a lejáró kereskedelmi szerződéseket meg nem újítja és azon szin alatt, hogy „Románia szabad kezet biztosít magának”, a szerződés nélküli állapotokat inaugurálja. A vámtarifa-javaslat vélemény-nyilvánítás végett megküldött Románia kereskedelmi kamaráihoz, melyek felszólítottak sürgősen tárgyalni a javaslatokat, mert a kormány szándéka az, hogy az új vámtarifa még február hó folyamában tüzessék a képviselői kamara napirendjére. A mi a vámtarifa lényegét illeti, a tarifa bizottság által tervezett és a kormány által helyeselt tarifa-javaslat szerint, három különböző árucsoportot állapít meg a bevittelt illetőleg, mely áruk bevitteltére nézve természetük szerint védvám, vámmentesség és pénzügyi vám fog alkalmazást nyerni. — Talán összefügg ezzel azon körülmény, hogy a romániai miniszterelnök mult héten fogadtatott Bécsben királyunk által és több ízben tárgyalta a külügyminiszterrel is. És miután egyidejűleg a román külügyminiszter magas rendjel által lett kitüntetve a felség által, e körülményből azt lehet következtetni, hogy Románia mégis hajlandó kereskedelem politikailag közeledni monarchiánkhoz.

Az olasz kormányválság. Valamennyi számbavehető politikai körben egyetértének arra nézve, hogy a mostani kormányválság, bármilyen eredményre végződjék, Olaszország külügyi politikáját nem fogja megváltoztatni. Az új kormány a hármasszövetséget nemcsak hogy meg nem lazítja, hanem azt épen úgy fogja ápolni, mint az eddigi kormány. — Ezzel szemben a „Gaulois” azt írja, hogy Crispi bukása aggodalmakkal tölti el Ferencz József uralkodót, ki már föl is vetette az eszmét a német császár előtt, hogy az esetre, ha az új olasz miniszterek Crispi ígéreteihez nem ragaszkodnának, Caprivi és Kálnoky találkozzanak, hogy megbeszéljék Olaszország kiválásának eshetőségét a hármasszövetségből. Erre vonatkozólag a német császár állítólag tanácskozott is már Caprivivel.

Köztársasági zendülés Portugáliában. A portugál republikánusok által szított katonai zendülést Oportóban sikerült elfojtani a királypárti csapatoknak. A rövid életű forradalmat köztársasági-párti politikusok kizárták, de úgyszólván kizárólag elégedetlen katonaság vett benne részt. Az összeküvés jól volt szervezve és abba igen sok altiszt bevonva. Hogy nem sikerült, csak az az oka, hogy a jelszót táviratiag akarták közölni a többi városokkal s a kormány így rájött, hogy valami készül. A jelszót közlő táviratok nem küldettek el s így csak Oportóban tört ki a zendülés. — A mozgalom és az ingerültség a lakosság körében rendkívül nagy. A köztársasági propaganda igen elterjedt az országban. A kormány igen nyugtalan. A kabinet állása meg van ingatva.

Baross és az ő gárdája.

A magyar kereskedők és iparosok országos értekezletét hétfőn tartották meg a fővárosi kereskedővilág imponáns részvétele s az egész ország iparosainak nagy érdeklődése mellett. Mintegy 300 távirat és levél érkezett az ország minden részéből az intéző bizottság kezéhez s valamennyinek lelkes hangon tartott szövege élénk tiltakozás az osztrák beavatkozás ellen s köszönet és bizalom szavazása Baross miniszternek.

Az értekezletet Chorin Ferencz orsz. képviselő nyitotta meg, hosszabb beszéd kíséretében bejelentve, miszerint azon czélből, hogy a magyar iparosok és kereskedők függetlenül nyilatkozhassanak e tárgyban, egy emlékirat szövegezését határozta el az intéző bizottság, melyet a miniszterelnöknek és Baross Gábor kereskedelmi miniszternek fognak át-nyújtani.

A Neményi Ambrus orsz. képviselő által a tarifaügyről kidolgozott emlékirat kimutatja, hogy az osztrák vasutakon mennyi olyan díjszabás van életben, melyek a vámszövetségnek minden betűjével ellentétben állanak. Egész sereg ilyen külön díjszabást mutat be előadó s ezekkel szemben bizonyítja, hogy a magyar új árudíjszabás teljesen egyenlő elbánást biztosít az osztrák áruknak is. Ezzel szemben az osztrák vasutak az orosz gabonát is előnyben részesítik a magyar fölött. Ezután a listre, szeszre, cukorra, vasneműekre, petroleumra, szénre alkotott különleges osztrák tarifákat ismerteti behatóan és bebizonyítja, hogy a hasonló magyar termények nem részesülnek az osztrák kivételes díjszabás kedvezményében.

Az értekezlet zajos éljenzéssel fogadta a nagyszabású munkálatot, mely az osztrák üzelmeket a legteljesebb világításban mutatja be.

Ülés után az orsz. értekezlet egy 20 tagú küldöttsége tisztelt Szapáry Gyula gróf miniszterelnöknel, kinek Chorin Ferencz nyújtotta át a memorandumot. — A miniszterelnök körülbelül ezeket mondta: Ő ismeri az egész mozgalmat, de meg van győződve, hogy ha e kérdés kellő nyugalommal és hozzáértéssel tárgyalatik, az ellentétek meg fognak szűnni. Kijelentheti, hogy az osztrák kormány részéről eddig ez ügyben kérdés nem tétetett és intézkedés nem történt, s hiszi, hogy nem is fog semminő intézkedés bekövetkezni, miután kétségtelen, hogy az osztrák kormány a magyar kormány felé tartó jogát a vasúti árudíjszabás önálló megállapítására kétségbe nem vonja.

Ezután Baross Gábor miniszternél tisztelt a küldöttség, melynek vezetője Chorin Ferencz át-nyújtotta neki az emlékiratot. Baross miniszter köszönetét fejezte ki a küldöttségnek megjelenéséért. Meg volt győződve arról, — úgy mond — hogy a mint eljárása szakszerű bírálat tárgyává tétetik, nyomban ki fog derülni — el is tekintve a czélzatosságoktól — ama támadások és panasok alaptalansága, a melyekre a küldöttség szószoká czélt. Örömmel látja, hogy épen az érdekelt körök foglalkoznak ezen ügygyel és nagy súlyt fektet arra, hogy a kérdés alapos és szakszerű megbirálás után kellő világításba helyeztessék. Az árudíjszabás fontossága távolról sem fekszik ama néhány kivételes intézkedésben, hanem sokkal inkább amaz általános egyszerűsítésben és le-szállításban, mely mindenkinek egyaránt előnyére szolgálni van hivatva.

Az ország forgalmi érdekeinek erőlyes istápolása — így folytatja — még távolról sem jelenti azt, hogy mi sértjük ama szövetséget, a melynek törvényes bázisán állunk. A küldöttség bizalmában és elismerésében törekvéseinek jutalmát látja és kötelessége lelkiismeretes teljesítésében semmiféle támadás nem fogja megingatni. Megjegyzi, hogy az agitációra nem fektet nagy súlyt, de azt mégis őszintén sajnálja, hogy épen ez idő szerint és ily agitációval igyekeznek a két állam közt a jó egyetértést és kölcsönös barátságos viszonyt, melyre mi valóban súlyt fektetünk, megbolygatni. Reméli, hogy ez nem fog sikerülni, mert az iparosok és kereskedők igazságszeretete és az ügyeknek ismerete az ily igyekezetet már eleve eredménytelené teszi.

A miniszter a küldöttség minden egyes tagjától kézszerítással vett búcsút.

Brassó, 1891. febr. 6.

Tisztelt szerkesztő úr!

Engedje meg, hogy — miután arra fel lettem kérve — becses lapjában emlékezzem meg azon ünnepekről, melyek a vezetésem alatt álló rom. kath. főlelemi tanodákban csak az imént folytak le.

Alig 14 nap előtt lettünk figyelmesek arra, hogy szeretve tisztelt öreg kollegánk, Pfeiffer József rajz-tanító úr, e hó 4-én 80-ik születésnapját éri meg. Olyan kor, mely előtt halandónak kegyelettel kell meghajolnia. Egy akarattal elhatároztuk, hogy ome nevezetes napot megünnepeljük mi is, s megünnepeletjük növendékeink által is. Magunk azért, hogy kifejezést adjunk azon őszinte tisztelet- és szeretetnek, melyet ünnepeltünk iránt szíveinkben mindnyájan egyformán hordozunk; tanítványainkkal azért, hogy tanulják tisztelni az agg kort s szeretettel becsülni a — tanítót.

S a mit elhatároztunk, véghez is vittük.

Folyó hó 4-én a tanodánk homlokzatán lengő nemzeti lobogó, a bejáratok mellé és fölé helyezett fenyűfák és koszorúk s ünnepi díszben pompázó rajz-teremünk már kora reggel hirdették, hogy iskolánknak ünnepe van. Reggel pont 8 órakor az ifjuság és tanítótétellet ünnepi ruhában templomba vonult, hol részt vevénk az énekes szent misén, melyet ezen alkalomból Schwober Sebestyén első hitelemzőnk mutatott be az egek Urának. Templom után a rajzterembe vonultunk, hol a tanuló ifjuság és tanítótételleten kívül a hitközség kebeléből, mintegy 60-an jelentek meg. Megjelent főtiszt. és méltóságos Moller Ede apát-esperes-plebánus úr is, valamint ngy. Kóds Ferencz kir. tan. és tanfelügyelő úr s ngy. Mayer József kir. tan. és egyházmegyei főgondnok úr. Midőn már mindnyájan együtt voltunk, két tanító kíséretében belépett az ünnepelt s az apát úr ő méltósága jobbán számára fentartott helyet az ifjuság és jelenlévők lelkesülten hangoztatott éljenzései között foglalta el. Erre megkezdődött az ünnepély következő sorrendben:

1. Kölesy „Hymnus”-át Juschik Gyula ének-tanító vezetése alatt énekelte az összes tanuló-ifjuság.
2. Megnyitó beszédében ismertette a nap jelentőségét a tanoda vezetője.

3. Az ünnepelt életrajzát magyarul előadta *Spal-ler József* tanító.

4. *Alkalmi beszédet* mondott német nyelven *Fink Mariska* IV. oszt. növendék.

5. Az ünnepelt életrajzát németül ismerteté *Szász Károly* tanító.

6. Alkalmi költeményt szavalt *Biró Géza* IV. oszt. tanuló.

7. Dicsőenket zengett a tanuló ifjúság.

8. Ékes, szívreható szavakkal zárta be az ünnepélyt főtiszt. és méltóságos *Möller Ede* apát esp. plebánus úr.

Végül az ünnepelt érzékeny szavakkal mondott köszönetet.

Ünnepélyünk egyszerű, egészen iskolai volt, de minden tett, minden szó szívből fakadt, szívhez szólt. A jelen voltak szempillán rezgő könnyecsek tanui, hogy a mit tettünk, jól volt eszelekedve s általa nemcsak öreg kollegánkat, hanem mimagunkat is megtiszteltük.

Másnap a „Nro 1“ vendéglő nagytermében díszes banquette volt rendezve, melyen mintegy 100 an vettünk részt. Képvisele volt itt városunk minden tanintézete s megjelent egyházi képviselőink színe-jára, mely körülmény arról tanuskodik, hogy ünne-peltünk köztisztelt- és szeretetnek örvend.

A pohárköszöntők sorát főtiszt. és méit. *Möller Ede* apát-esperes-plebánus úr nyitotta meg, éltetvén a koronás magyar királyt. Egy második köszöntőt csakugyan ő méltósága mondott *Lönhardt Ferenc* erdélyi püspök ő excellenciájára. *Mayer József* egyh-főgondnok úr a jubiláns, *Koós Fejver* kir. tan. tan-elügyelő úr az apát úr ő méltóságát, *Rombauer Emil* főreáliskolai igazgató úr *Koós F.* tanf. urat, *Koródi Lajos* főgymn. igazgató úr a különböző nemzetiségek és felekezetek egyetértését, *dr. Otobán Nándor* úr az összes tanárok- és tanítókat, *dr. Vajna Gábor* úr a román iskolákat, *Baráczky Sándor* úr a „Honterus“-gymnasiumot, *Jánó Lajos* vezérantó úr a kath. iskola tanítóit, mint az ünnepély rendezőit — éltették.

Lélekemelő jelenet volt, midőn az apát úr fel-olvasta azon táviratot, mely az erdélyi püspök úr ő nagyméltóságától jött s melyben ő excellenciája fő-pásztori áldását küldi az öreg jubilánsra.

Ime, tisztelt szerkesztő úr, ezek voltak a mi ünnepeink. Nem világra szóló esemény; de mi az utolsó lehelletig édes megnyugvással fogunk rá vissza-omlékezni.

Biró Sándor,
a r. k. népiskola vezetője.

VEGYES HIREK.

Márczius 15. A brassóvármegyei állandó márczius 15-iki bizottság holnap, vasárnap délután 3 óra-
kor a magyar kaszinóban ülést tart, melynek tárgyát márczius 15-ikének idej megünneplése képezi.

Öszinte hang lapunkról. A „Székely Nemzet“ következő sorokkal mutatja be lapunkat olvasóinak: „*Brassói Híradó*“ czímen *Rozsondai János* szerkesztése mellett új lap indult meg, mely politikai és vegyes tartalommal febr. 1-től hetenként kétszer fog megjelenni. Az új lap programja nemzetiségi kérdésekben a türelem és testvérieség nemes irányú-
val lép sorompóba s ha a lap lelkiismeretesebb tá-
mogatásban fog részesülni a brassói értelmiség részéről, meg is oldja feladatát. A „Brassói Híradó“ rovatai elég változatosak s hiszük, hogy tülesvén a kezdet nehézségein, olyan lappá nővi ki magát, a minő még eddig nem volt Brassóban s a melynek hiánya mind-
eddig élelken érezhető volt ott. Természetesen, so-
rakoziok kell az ottani jó és alkalmas erőknök: azt kell megmondolnunk a brassói magyaroknak, hogy a brassói lap, akár járul hozzá az értelmiség, akár nem, mégis csak a brassói magyarságot reprezentálja.

Szíves köszönettel vesszük tisztelt laptársunk jó-
akoró jóslatát, valamint azt is, hogy lapunk irányát „nemesnek“ ismeri ő is, a mely tehát kötelez. S hisz-
szük — és óhajtuk is — hogy megfelelhettünk annak, főleg ha oly jóakaró támogatással találkozunk, mint a minővel igyekszünk részünkről is eleget tenni elhi-
vatásunknak. Szerk.

A brassói torna- és vívó-egylet megerősített alapszabályai visszaérkeztek s az alakulás eszközlése és a tisztikar megválasztása céljából *Harmath Lajos* úr, mint ideiglenes, elnök vasárnap d. e. 11 órára a főreáliskola tornatermébe közgyűlést hívott egybe. —
Koronázza siker a nemes törekvést!

Sorozások. A Brassó városi sorozójárás 1870-
ben született katonakötelezettei számára szerdán ej-
tetett meg a sorshúzás a tanácsházban. A fősorozás márczius hó 2., 3. és 4-ik napjain fog megejtetni és pedig az első korosztálybeliek (1870-ben születettek) márczius 2-án, a második korosztálybeliek (1869-ben szül.) 3-án és a 3-ik korosztálybeliek (1868-ban szül.) 4-én kötelesek előállani. Idegen sorozójárásokba tar-
tozó hadkötelesek számára, kiknek engedélyük van Brassóban előállhatni, márczius 5-ike van megha-
lározva.

A rom. kath. fillérestély, mely f. hó 4-én a „Nro 1“ termében tartatott meg, az előbbiekhöz hasonlóan fényes eredménnyel végződött. Ismét együtt láttuk városunk értelmiségét, mely vallás- és nemze-
tiségi különbség nélkül ismét megtölté a termeket. Valóban meglepő azon minden oldalról nyilvánuló érdeklődés, mely a magas, úgy mint alsóbb körökben

a kath. fillérestélyek iránt olyannyira nyilvánul. Igaz, a derék nőegylet tapintatos intézői is mindent elkö-
vetnek, hogy a díszes és háladatos publikum minden irányú követelményeinek teljesen eleget tegyenek. Erről tanuskodik azon áldozatkészség, mely által a színpadot kétszeresen megnagyították, ezt méternyi magasra emelték s pompás, kétfelé nyíló függönyvel díszítették föl. Erre val az érdekes műsor, a melynek minden egyes pontja oly kitünően sikerült. Első volt a műsoron *Pridalek Olga* k. a., a helyben állomásozó es. és kir. gyalogság köztiszteltében álló ezredesének valódi művésznő kis leánya, ki zongorán *Pacher J.* Concert-polkáját ritka precizitással adta elő. Utána *Dr. Heltner Vilmosné* es. és kir. ezredorvosné lépett fel, nagy gyakorlottsággal s kellemes csengő hangon énekelvén *Danza L.* és *Gumbert F.* egy-egy dalát s megtoldván egy pár zamatos és ropogós magyar dal-
lal, melyeket a közönség taps-viharral fogadott. Har-
madik *Dr. Vajna Gáborné* hegedű-soloja volt, melyet *Jaschik Gg.* karnagy úr kísért zongorán. Az „Aradi emlék“ szabatos előadásából ismét meggyőződünk, hogy nevezett úrnő jeles tehetségű solista, kinek kár pihentetni bűvös vonóját. Végül *Adler L.* úr mu-
tatta be ismét a multkori három előképet, melyek az újra alkotott színpadon, sokszínű ragyogó világítás és a távolból hallható zenehangok mellett oly meg-
lepően sikerültek, hogy a közönség alig birt megvárni tőlök. — Az előképek bájos alakjai *Konopasek Laura*, *Kugler Teréz*, *Schmid Erixi*, *Kenyeres Mariska*, *Pavelka N.* kisasszonyok valának s még néhány szép alak czigánynyőj-
lmezben. Az estély anyagiakban sem maradt hátra, mert a bevétel ismét meghaladta a 300 forintot! A fáradhatlan háziasszo-
nyok, Száva Gerőné és *Scheer Mathild* úrnők s a gondos pénztárosnők, *Papp Ferencz* és *Jaschik Gyuláné* úrasszonyok valóban büszkéek lehetnek a vá-
ratlanul fényes eredményre. Mint jegyzedőnk *Le-
onhardt Ottilia* és *Gyertyánffy Anna* kisasszo-
nyok működtek, a tánczrendezői tisztet pedig *Agoston Lajos* és *Dr. Zakhariás J.* urak teljesítették. Zenét a városi zenekar tizenkét jeles tagja szolgáltatott.

Kamatláb-leszállítás. Az osztrák-magyar bank kölcsönüzleteiben mostantól fogva a következő kamat-tételek érvényesek: leszámitolásoknál 4%, kölcsönök-nél állami járadék- és bankzáloglevelekre 4½%, más értékpapírookra 5%.

Fogaras vármegyében jelenleg pályázat és betöltés alatt állanak a következő erdőri állomások, 1. A felső-porumbáki, 2. oláh-újfalusi, 3. felső-árpási: 4. felső visti, 5. lisszai, 6. brázai, 7. récei, 8. nagy-berivoji, 9. morzsinyéni, 10. felső-vencei, 11. foga-rasi, 12. felső-törsvári, 13. alsó-törsvári, 14. és 15. zernesti, 16. almásmezői, 17. vledényi, 18. persányi, 19. sarkaczei, 20. ó-sinkai, 21. új-sinkai. Ezek közül 8 I. osztályú, 13 II. osztályú Előbbivel 300 frt, utób bival 240 frt. összes évi járandóság van egybekötve.

Farsang. A Barca-Ujfaluban m. vasárnap tar-
tott dalestélyről szóló tudósítás későn érkezvén be, abból csak egy kis részletre szoritkozunk. A mintegy 35 tagból álló vegyeskar teljesen megfelelt a vára-
kozásnak. A környék intelligenciájából álló közönség teljesen meg volt elégedve az előadással s némely dal ismételni is kellett. Sőt többen csodálkozásukat fejezték ki a fölött, hogy miként volt lehetséges, fa-
lusi legényekből és leányokból álló dalárdával az éne-
kelt meglehetősen nehéz dalokat begyakorolni. Szabó Gergely krizbai tanító hatással szavalta „Pázmány lovag“-ot s úgy ő, mint a Csete tanító csinos fel-
vasásáért bő tapsokban részesült. Közönség igen szép volt s ámbár hogy a kiadás meglehetősen nagy, mégis maradt a „segély-egylet“ alapja javára 11 forint. —
Nagy-Ajtán f. hó 1-én jöttkönyvelő tánczvizgalom volt, melyen résztvettek a helybeli és vidéki mulatni szerető leányok és asszonyok igen szép számban. A mulatság jó hangulatban folyt s csak reggel ért vé-
get. — *Türkösön* az ottani „Közművelődési társa-
ság“ könyvek és hírlapok beszerzésére holnap vasár-
nap a régi iskola termében tánczvizgalmat rendez. Üdvözljük a „Közművelődési társaságot“ és sikert kívánunk. Méltó a pártolásra.

Arnauta lázadás. Ó Szerbiában *Drenica* kö-
zelében arnauta-lázadás ütött ki. A fölkelők, kiknek a száma 2000-re rüg elűzték a török hivatainokokat. A kerületi főnök *Pristinába* menekült. *Drenicában* állítólag minden állami épületet felgyújtottak. Az arnauták már *Pristinát* fenyegetik.

Földrengés. Jáva szigetén jan. 12-én nagy földrengés volt, mely szörnyű károkat okozott *Joana* városában. A kínai városrészben majdnem valamennyi ház rommá lett, az európai városrészben alig mar-
adt ház, mely lakható lenne. Tizenkét ember meg-
halt és tizenhét megsebesült. Jáva nyugeti és középső része szintén sokat szenvedett a földrengés miatt.

A katasztróphák hazájából. Természetes, hogy Amerikáról van szó, honnan minden napra jut egy-
egy rémhír. Most egyszerre kettőt is jelentenek New-Yorkból. Ravannában (Észak Alabama) egy vasuti személyvonat kisiklott és egy husz láb magas töltésről lezuhant. Öt utas meghalt és tizenötön megsebesültek. — A *Winnipeg* tó mellett pedig egy indián karavánt 200 éhes farkas megtámadott. Az indiánok vad fu-
tasban kerestek menedéket, de csak ketten tudtak kö-
zülük megmenekülni: tizennyolcz embert farkasok széttéptek és felaltak.

Közgazdaság.

A bécsi általános gazdasági és erdészeti kiál- lításról.

Lapunk olvasói előtt tudva van bizonyára, hogy gróf *Bethlen* András volt főispánunknak földművelés-
ügyi miniszterré történt kinevezetése előtt egyik —
ügyszólván legutolsó intézkedése az volt, hogy a ta-
valy Bécsben ő Felsége védnöksége alatt tartott ál-
talanos mezőgazdasági és erdészeti kiállításon Brassó-
vármegyének és környékének legalább erdészeti fa-
ipara és kereskedelme, bármily szerényen is, de ok-
vetlenül bemutatassék és képviselve legyen.

Ez, a mint tudjuk, meg is történt. Az erről szóló jelentést meggyőző közigazgatási erdészeti bi-
zottsága épen a napokban tárgyalta és vette örven-
detes tudomásul az abban foglaltakat, kifejezve kö-
szönetét és elismerését mindazoknak, kik szivesek voltak abban közreműködni és annak ügyét lehetőleg támogatni.

Alkalmunk lévén a kir. erdőfelügyelőnek erről szóló jelentéséből a lényesebbet közölni, adjuk azt, tanuságul egyebek közt arra nézve is, hogy vállve-
tett erővel, közös jóakarattal s egy kis utánjárással s szorgalommal minő szép eredményeket lehet elérni aránylag rövid idő alatt és szerény eszközökkel, ha arról van szó, hogy megyénknek és környékének köz-
gazdasági érdeke lehetőleg emeltessek.

**A bécsi általános gazdasági és erdészeti kiáll-
ításra** gróf *Bethlen* András volt főispán és jelenlegi földművelésügyi miniszter úr megbízása folytán *Brassó-
vármegyéből* és környékéről küldött gyűjteményes kiál-
lítás eredménye a következő:

A kiállításban tényleg részt vettek:

1. *Brassó sz. kir. város* a város körül fekvő kop-
pár területeknek befásítását kitüntető dombormúvel, és az arra vonatkozó leirással.
2. *Bajkó Barabás* fakereskedő deszka, padló-
deszka, zsindey- és rostakávéval luczfenyőből.
3. *Barabás Károly* műasztalos, léczek- és ablak-
keret alkatrészekkel.
4. *Copony Márton* parquett-gyáros, parquett-
mintákkal.

5. *Feketehalom község* tölgyhasítványokkal és koronggal.

6. *Fellner Lajos* m. kir. államvasúti mérnök, vasúti talpfa-szelvényekkel tölgyfából.

7. *Horn Dávid* fakereskedő különféle fűrés-
árakkal, luczfenyőből.

8. *Hornung testvérek* butorgyárosok különféle hasított, hajlított és idomított butor-léczekkel.

9. *A hosszufalusi m. kir. állami műfaragászati tanműhelylyel egyesített felsőbb népiskola* külön műfarag-
ványokkal.

10. *Horváth J.* szerszám- és eszközgyáros különféle faeszközökkel és szerszámokkal s ahhoz használt faanyagokkal.

11. *Ináncsi József* kefekötő, különféle kefekötő-
fákkal.

12. *Leitinger Oszkár* fagyapot- és gyufahúzal-
gyáros, fagyapottal és gyufahúzállal.

13. *Lócz József* faárú-közvetítő, festett ládákkal és faedényekkel.

14. *Nagy Géza* bodnár, tölgy dongafával és hordóval.

15. *Nagy Gyula* kir. erdőfelügyelő: ismertetés-
sel Magyarország Erdély részének erdészeti viszonyairól, különös tekintettel Brassó környékére, tér-
képekkel; grafikus táblákkal; Nagy-féle brassói átlá-
lókkal.

16. *Porubsky Károly* jár. erdőgondnok a kriz-
bai ev. luth. egyházközség rendszeres erdőgazdasági üzemtervével.

17. *Puskáriu József* faárugyár-tulajdonos, gyufa-
húzalokkal, redőnylemezekkel, czukorláda-deszka-
kkal, fűrészárukkal és léczekkel luczfenyőből, czukor-
ládával, eczet- és sörgyártáshoz használt gyalúfor-
gácsal.

18. *Rozsnyó község* bükktrzs elemeléssel.

19. *Sándor Lajos* kaptavágó, gyertyánfával és kaptafákkal.

20. *Schwabe és Bartholome* asztalosok, redőny-
húzalokkal.

21. *Zikeli H.* áruközvetítő különféle díszművek-
kel és árukkal, bükkfagombával.

S végül *Nagy Gyula* kir. erdőfelügyelő hétfalusi csángópár öltözékével a magyarországi népviseletek között.

(Vége következik.)

Szerkesztői posta.

Konopasek Laura k. a., *Helyben.* Nagysád szí-
ves felvilágosítását tudomásul vesszük. Mi csak a tényt hoztuk fel, hogy jegyet nem kaptunk, a mi annál kellemetlenebbül érintett, mert tapasztaljuk, hogy vannak, a kik tudomást nem akarnak venni la-
punk létezéséről és ezeket természetesen mi is ignoráljuk.

Sz. Akos úrnak, Kolozsvár. Még nem jutott időnk, hogy külön is válaszoljunk rokonszenves soraira. Köszönjük. Ha mindenki így gondolkozna, . . . beh jó volna. Fájdalom, vannak kivételek.

P. K. urnak, O.-Újfalú. Közelebből meg fog jelenni. Kérjük tevébbre is szíves közreműködését — más irányban is.

Felelős szerkesztő: *Rozsondai János.*
Kiadó-tulajdonos: *Alexi könyvnyomdája.*

HIRDETMÉNYEK.

Eladó ház.

A Fellegvár-sor 4. szám alatti ház két kerttel együtt eladó. A ház a legszébb helyen fekszik, a „Central” szállodával szemben. — Bővebb felvilágosítás ott a házban nyerhető.

Az égvényes savanyuvizek gyöngye!

Erdély gyógy-kincse!

K-I M P É R

ÉPÁTI

rendkívül szénsavdús
és legtisztább égvényes

gyógy-savanyuvíz.

Megbecsülhetetlen gyógyhatású:

a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomorbajokban, a húgy-szervek összes bántalmainál stb.

Páratlan oldószer az összes nyákhártyák hurutos bántalmainál.

← Legkitünőbb diuretica! →

Savainak szelíd hatásánál fogva, az étrend szabályozása nélkül is — bárki által — folyton élvezhető.

Rendkívül dús szénsavtartalmánál fogva

igen kellemes és tartós íze, valamint a nyelvre ható éles csipőssége folytán — a legkedvesebb üdítő ital.

← Legegészségesebb borvíz. →

A savanyuvizek pezsgője!

A „Rápáti” savanyuvíz, ezen természetes és tiszta — a maga nemében ritka — ásványvíz kincs, minden észszerű ivónak úgy is mint élvezeti, úgy is mint gyógyital, a belső szervek összes bántalmait ellen lelkiismerettel ajánlható.

A „Rápáti” savanyuvíz — a balneotechnika előirta móddal kezelve — mindig friss töltésben s a természetadta tiszta minőségben kapható és megrendelhető saját raktáromban: Brassó, Széles-utca; kapható továbbá a gyógyszerárakban, kereskedésekben, szállodákban és minden előkelőbb vendéglőben. Tisztelettel

a „Rápáti” gyógyforrás kezelője:
György József.

Az égvényes savanyuvizek gyöngye!

Nagy végeladás Laskai Árpádnál Brassóban

Virágsor 325. sz. a.

„Hatóságilag engedélyezve.”

Üzletelhagyás következtében eladom jól berendezett áru-raktáromat, mely áll: női és uri posztók, női és gyermek csemetéi, salon- és futószőnyegek, muffok, selyemszövetek és szalagok, különféle függönyök és más itt fel nem sorolt divat- és használati cikkekkel, — tetemesen leszállított áron, azonnali fizetés mellett.

A t. közönségnek tehát eme hatóságilag engedélyezett végeladásnál jó alkalma van szükségleteit a legelőnyösebb módon fedezni.

← A végeladás csak rövid ideig tart. →

Az üzlethelyiség bérebeadandó és a bolti felszerelvények egy Wertheim pénztárral együtt a legolcsóbban eladók.

Tisztelettel *Laskai Árpád.*

TUTSEK E.

temetkezési intézete

Brassó, Kapu-utca 4. sz. a.

a tehén-piacz szögletén

ajánlja dús felszerelt raktárát jutányos árak mellett.

Saját műhelyében készült mindennemű

fakoporsók és díszes érczkoporsók

valamint

nagyon szép sirkoszorúk olcsó árakban. — Teljes kiállítások, minden vallásfelekezet szerint.

Tisztelettel: **TUTSEK E.**

DEM VERDIENSTE 1878

A **TEUTSCH GYULA** cég
gépműhely- és érczöntőde
Brassóban, Fekete-utca 37. sz. a.

ajánlja mint sok év óta elismert gyártmányait szilárdan készített tűzfecskendőit különböző nagyságban és szerkezetben, szivattyuit és érczárúit. Raktár technikai kellékekben és kovácsolt vascsövekben foglaló-darabokkal együtt.

Tűzfecskendők községek számára részletfizetésre is, több évi jótállással.

Brassó, nyom. ALEXI könyvnyomdájában.